

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.490/2015/4. szám

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú eljárásban személyesen eljár, a másodfokú eljárásban Dr. ... pártfogó ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - az Országos Bírósági Hivatal (cím) által képviselt Egri Törvényszék (cím) alperes ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 10.P.21.509/2014/17. sorszámú ítélete ellen a felperes 20. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes által az őt nevelőtanárként foglalkoztató ... Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium ellen az Egri Munkaügyi Bíróságon 5.M.82/2008. szám alatt indított per szünetelést követően 5.M.931/2008. szám alatt folytatódott. A bíróság a 22.I. sorszámú végzésével a felek részegyezségét a túlmunkáért és a vasárnapi munkavégzésért járó díj tárgyában jóváhagyta, a 26. sorszámú ítéletével a keresetet elutasította. A felperes ítélettel elbírált kereseti kérelmében, annak a megállapítása mellett, hogy a rendkívüli lemondása jogszerű volt, a munkáltatóját a felmentési időre átlagkereset, végkielégítés, vezetői pótlék, minőségi bérpótlék, és kártérítésként ügyvédi munkadíj megfizetésére kérte kötelezni. Az ítéleti tényállás szerint a munkáltatója a felperest 2007. március 19-én írásbeli figyelmeztetésben részesítette, 2007. április 1-jétől megvonta a munkaközösség-vezetői megbízását, szeptember 1-jétől csökkentette a kiemelt munkáért járó bért. A felperes a közalkalmazotti jogviszonyát 2008. október 6-án rendkívüli lemondással megszüntette. A lemondás jogszerűségének megállapítása iránt az általa az Egri Munkaügyi Bíróságon 4.M.71/2008. szám alatt indított munkaügyi pert a bíróság az elállására figyelemmel megszüntette.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a rendkívüli felmondása jogosságának az elismerését és az alperes kötelezését kérte a felmentési időre járó átlagkereset, végkielégítés és kártérítés címén az általa kifizetett ügyvédi költség megfizetésére.

A Heves Megyei Bíróság a 2.Mf.25.735/2009/4. sorszámú ítéletével az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett részét helybenhagyta. Az indokolásban rögzítette, hogy a fellebbezéssel nem támadott elsőfokú ítéleti rendelkezés a vezetői pótlék és a minőségi bérpótlék megfizetésére vonatkozó keresetet elutasító rendelkezés volt. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság döntése a rendkívüli lemondás jogszerűségének a megállapítása, illetve az arra alapított anyagi igény elkésettség okán történt elutasítása kérdésében helyes és megalapozott volt. Helyesen állapította meg azt is, hogy a kárként érvényesített ügyvédi munkadíj nem áll a felperes munkaviszonyával összefüggésben. Utalt arra is, hogy a rendkívüli lemondás jogszerűségének a megállapítása iránt 4.M.471/2008. alatt határidőben indított perben a felperes a keresetétől elállt, a per megszűnt. A másodfokú bíróság a fellebbezési határidő letelte után előterjesztett fellebbezés kiegészítést figyelmen kívül hagyta.

A felperes a munkaügyi perében hozott jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében utalt arra, hogy a másodfokú tárgyalás berekesztésére történt figyelmeztetés előtt a fellebbezését kiegészítette, és kérte annak megállapítását, hogy a fegyelmi eljárás és tárgyalás nélküli büntetés jogellenes volt, „itt már kártérítési összeget is előterjesztett” a vezetői megbízás visszavonása és a minőségi bérpótlék csökkentése miatt.

A Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.427/2010/8. sorszámú ítéletével a jogerős ítélet azon rendelkezését, amellyel helybenhagyta az elsőfokú ítéletnek a rendkívüli lemondás jogszerűségének megállapítása és jogkövetkezményei iránt előterjesztett keresetet elutasító rendelkezését, az elsőfokú bíróság rendelkezésére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és e tárgyban a pert megszüntette. A 180 000 forint kártérítés megfizetésére irányuló keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést helybenhagyó rendelkezést hatályában fenntartotta, egyebekben a jogerős ítéletet nem érintette. A felperesnek a minőségi bérpótlék és a munkaközösség-vezetői pótlék megfizetésére irányuló felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította. A Legfelsőbb Bíróság az ítéletének az indokolásában rámutatott arra, hogy a fellebbezési határidő lejártát követően a felperesnek nem volt lehetősége a minőségi bérpótlék és a munkaközösségi-vezetői pótlék megfizetésére irányuló keresetét elutasító elsőfokú ítélet megváltoztatását kérni, az jogerőre emelkedett, e körben felülvizsgálati kérelemnek sem volt helye.

A felperes perújítási kérelmei eredményre nem vezettek.

A felperes a keresetében az alperest 3 936 450 forint kártérítés fizetésére kérte kötelezni. A kára a törvénytelen fegyelmi szankció miatt 36 000 forint, a felmentési időre járó 3 756 450 forint, 180 000 forint ügyvédi munkadíj, és a munkaügyi perben megítélt 341 480 forint perköltség. Módosított kereseti indokai (15. sorszámú jegyzőkönyv) szerint a kára azzal okozati összefüggésben merült fel, hogy a munkaügyi bíróság az 5.M.931/2008/5. számú tárgyalási jegyzőkönyvben a szóban előterjesztett kártérítési keresetét nem rögzítette. Ha megkapta volna a tárgyaláson a megfelelő tájékoztatást, hogy hogyan adhatja be, érvényesítheti az igényét, akkor a kára nem következett volna be.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest 2 000 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a 236 200 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítéletének az indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. §-ának (1), a 349. §-ának (1) és (3) bekezdése felhívásával rámutatott arra, hogy a perben a kártérítési felelősség általános feltételein (jogellenes magatartás és az azzal ok-okozati összefüggésben bekövetkezett kár) túl a felperesnek bizonyítania kellett azt is, hogy a kára rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a rendes jogorvoslati lehetőségét kimerítette.

A felperes az előzményi perben a Pp. 295. §-ának (6) bekezdése alapján a közokiratnak minősülő bírósági jegyzőkönyvvel szemben ellenbizonyításra vonatkozó indítványt nem terjesztett elő és a Pp. 118. §-ának (3) bekezdése alapján a jegyzőkönyv kijavítását, illetve kiegészítését sem kérte. Az elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezésében sem hivatkozott előterjesztett kártérítési keresetre. A kártérítési felelősség megállapításának a különös feltételeként a jogorvoslatot nem merítette ki, ami kizárja a felelősség megállapíthatóságát. Ezért a keresetet jogalap hiányában elutasította.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. A másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára kérte utasítani. A fellebbezésében az Egri Munkaügyi Bíróság előtt indított munkaügyi perében hozott ítéleteket ismertette. Indokai szerint mindvégig cáfolta azt a munkaügyi perében megállapított tényt, hogy a keresete elkésett. Mindvégig abban a tudatban volt, hogy a bírósághoz, mind szóban, mind írásban, határidőben fordult. Továbbra is azt állította, hogy a munkáltató részéről vele szemben lefolytatott fegyelmi eljárás jogellenes volt, a munkáltató az eljárására vonatkozó szabályok súlyos megsértésével járt el. A pártfogó ügyvéd a fellebbezéshez mellékelte a felperes által írt dokumentumot, amit a felperes személyes nyilatkozataként, személyesen előterjesztett kérelmeként kért figyelembe venni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az érdemben és indokaiban egyaránt helyes elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az ítéletábrla az elsőfokú ítélet felülbírálata során kizárólag a jogi képviselő által benyújtott fellebbezésre volt figyelemmel a következők miatt:

A Pp. 73/A. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján az ítéletábrla előtti eljárásban az ítélet ellen fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselet kötelező; a 73/B. § (1) bekezdésének első fordulata alapján a jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan.

A felperes beadványát a jogi képviselője a Pp. 93. §-ának (3) bekezdése szerint nem látta el az aláírásával, azt az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (Ütv.) 27. §-ának (1) bekezdése szerint nem jegyezte ellen. Az ügyvédi ellenjegyzés nem csupán formai, hanem az Ütv. 27. §-ának (1) bekezdése szerint tartalmi követelmény is, a (3) bekezdés szerint pedig az ügyvéd csak olyan okiratot láthat el ellenjegyzéssel, amely a közreműködésével jött létre. Az ügyvédi ellenjegyzés hiányában nem teljesülnek a Pp. kötelező jogi képviseletre vonatkozó kogens rendelkezései.

A kötelező jogi képviselet esetén a fél fellebbezési kérelmeit és nyilatkozatait kizárólag a jogi képviselője által benyújtott és a Pp. 93. §-ában meghatározott általános alaki és tartalmi kellékeknek, valamint a Pp. 235. §-ában foglalt speciális tartalmi követelményeknek egyaránt megfelelő beadványok tartalmazhatják. Ezért a felperes által a jogi képviselő közreműködése nélkül, személyesen - aláírás nélkül - elkészített és a jogi képviselő beadványához mellékként csatolt beadványában foglalt kérelmek és nyilatkozatok a Pp. 73/B. § (1) bekezdésének első fordulata alapján hatálytalanok, nem szolgálhat alapul az elsőfokú ítélet felülvizsgálatára.

Tekintettel arra, hogy a másodlagos fellebbezési kérelem alapossága esetén kizárt az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi felülvizsgálata, az ítéletábrának először erről kellett állást foglalnia. Az elsőfokú eljárásban a kereseti kérelem érdemi elbírálása által igényelt keretben a tényállás feltárára került, az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott. Ezért az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló másodlagos fellebbezési kérelem a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű vagy teljes megismétlésének, illetve kiegészítésének szükségessége hiányában nem vezethetett eredményre. Az ítéletábra nem észlelt abszolút hatályon kívül helyezési okot, lényeges eljárási szabálysértést sem. Ezért a Pp. 252. §-ának (1)-(3) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének nem volt helye, az ítéletábra a Pp. 253. §-ának (1) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött.

Az ítéletábra az érdemi felülbírálat során a fellebbezésnek az előzményi munkaügyi perben a kereset elkeszttségének a megállapítását vitató, emiatt a per mikénti kimenetelét érintő érveit érdemben nem értékelhette.

A Pp. 247. §-ának (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. A 146. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt nyilatkozat akkor tehető, ha annak a 235. § (1) bekezdése alapján helye van. A Pp. 235. §-ának (1) bekezdésének utolsó két mondata értelmében a fellebbező fél a fellebbezésben új tényt abban az esetben állíthat, ha az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott tudomására, illetve ha az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul.

Az előzményi munkaügyi per mikénti kimenetelét érintő fellebbezési érvek a perben érvényesített követelés ténybeli alapjait érintik, tartalmában a felperes által a kártérítési igénye megalapozására az elsőfokú eljárásban felhívott károkozó magatartástól eltérő, új tényállítás, amely tiltott keresetváltoztatás. Ezért az ítéletábra a fellebbezésnek az új tényre irányuló előadását, a hivatkozásnak a törvényi feltételei hiányában, az elsőfokú ítélet felülbírálata során figyelmen kívül hagyta.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által a szükséges keretben feltárt és helyesen megállapított tényállást az ítélezése alapjául elfogadta, az érdemben helyes döntésével azonban részben eltérő jogi indokolással értett csak egyet.

Az ítéletábra szükségesnek tartotta előre bocsátani azt, hogy a felperes fellebbezésének az indokai nem érintették a keresete elutasításának az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi indokait. Annak megalapozottságát az ítéletábra a fellebbezési kérelem iránya, az alperes kereset szerint történő marasztalása érdekében az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelem folytán vizsgálta.

A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére akkor kerülhet sor, ha annak fennállnak a Ptk. 349. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazott (1) bekezdésben írt különös, és a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése szerinti általános feltételei. Ezért a felperes keresete az esetben alapos, ha megállapítható az alperes jogellenes magatartása, ezzel összefüggésben a kára keletkezése, azaz a jogellenes magatartás és a bekövetkezett kára közötti okozati összefüggés, valamint az, hogy a kára rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetve a kára elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

Ahhoz, hogy az alperes kárfelelőssége kérdésében a bíróság dönthessen, előbb a kártérítési felelősség károsult érdekkörbe eső és bizonyítási kötelezettséget jelentő fenti feltételeit kellett bizonyítani. A kereset elutasításának van helye, ha a fenti együttes feltételek bármelyike hiányzik, ha a felperes ezzel kapcsolatban nem tesz eleget a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettségének.

Az általános és különös törvényi feltételek vizsgálatának célszerű sorrendje az, ha a bíróság először a különös feltétel fennállását vizsgálja, vagyis azt, hogy a felperes perben érvényesített kára rendes jogorvoslattal elhárítható volt-e, illetve e lehetőségét kimerítette-e. Ez a követelmény ennél a kárfelelősségi formánál az általános kárelhárítás kötelezettségét jelenti, és ha ez a speciális kárenyhítés elmarad, önmagában kizárja a kártérítési felelősség megállapítását, ezáltal szükségtelenné teszi a kártérítési felelősség további, a Ptk. 339. §-a (1) bekezdésében rögzített általános feltételeinek a vizsgálatát. E jogszabályi feltétel indoka az, hogy a rendes jogorvoslat reális esélyt jelent arra, hogy annak elbírálásával olyan döntés szülessen, amely már nem okoz kárt.

A fent kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság a Ptk. általa helyesen felhívott és alkalmazott rendelkezései alapján helyesen vizsgálta mindenekelőtt az alperes kárfelelősségének különös feltételét, a felperes részéről a rendes jogorvoslat lehetőségének az igénybevétele.

Az eljárási jogokban a jogorvoslatoknak rendes és rendkívüli jogorvoslatokra felosztása azon alapul, hogy a jogorvoslat még jogerőre nem emelkedett vagy a már jogerős határozat ellen irányul. A rendes jogorvoslat a még jogerőre nem emelkedett, a rendkívüli perorvoslat pedig a jogerős határozatot ellen terjeszthető elő.

A perbeli esetben a felperes a kártérítési kereseti kérelme megalapozására felhozott jogsértő magatartást abban jelölte meg, hogy az Egri Munkaügyi Bíróság az 5.M.931/2008. szám alatt folyamatban volt munkaügyi perében az első tárgyaláson szóban előterjesztett kártérítési keresetét nem foglalta bele az 5. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe, emiatt elesett kárigénye érvényesítésének a lehetőségétől.

A Pp. 349. §-ának (1) bekezdése alapján a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perekben is alkalmazandó 117. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján a jegyzőkönyvben - többek között - fel kell tüntetni a felek által előadott lényeges kérelmeket és nyilatkozatokat, ideértve a keresetváltoztatást, úgyszintén a korábbi kérelmekről és nyilatkozatoktól való eltéréseket. A Pp. 118. §-ának (3) bekezdése alapján ha a jegyzőkönyv elkészítésére nem az eljárási cselekménnyel egyidejűleg kerül sor, az eljárási cselekményen jelen lévő felek - amennyiben a jegyzőkönyv részükre kézbesítésre kerül - a kézbesítéstől számított 8 napon belül, ha pedig a jegyzőkönyv nem kerül

kézbesítésre, akkor az eljárási cselekménytől számított 15 napon belül a jegyzőkönyv kijavítását, kiegészítését kérhetik.

Abban a kérdésben nem tévedett az elsőfokú bíróság, hogy a tárgyalási jegyzőkönyv Pp. 118. §-ának (3) bekezdése alapján kérhető kijavítása, illetve kiegészítése a jegyzőkönyv tartalmi hibáinak, illetve hiányainak a pótlása kérdésében rendes jogorvoslatnak tekinthető. Ennek elmulasztása azonban csak akkor zárja ki az alperes kártérítési felelősségét, azaz a kárigényt érvényesítő felperes terhére csak abban az esetben róható, ha a jogorvoslat lehetőségéről tájékoztatást kapott.

Az Egri Munkaügyi Bíróság az 5.M.931/2008/5. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvet hangfelvétel alapján készítette el. A jegyzőkönyvbe a Pp. 118. §-a (1) bekezdésének megfelelően a jelenlévő felperest és az alperes jogi képviselőjét arról tájékoztatta, hogy az elkészült jegyzőkönyvet mikor és hol tekinthetik majd meg. E jegyzőkönyv szerint a felperes a keresetét az írásbelivel egyezően fenntartotta. Tudomásul vette, hogy az alperes magatartásával kapcsolatban esetlegesen kárait ebben a perben is érvényesítheti.

A bíróság a jegyzőkönyvet a per ezen szakaszában jogi képviselő nélkül eljáró felperes részére kézbesítette. Nem vitásan a felperes annak kiegészítését nem kérte, azonban ez a jogorvoslati lehetőségéről tájékoztatás hiányában nem volt a terhére róható, az a kereset elutasítását nem alapozhatta meg.

A bíróság által az eljárása során elkövetett jogsértésen alapuló polgári jogi igény elbírálása során a jogellenesség, a perbeli esetben az, hogy a bíróság a jegyzőkönyv készítése során jogsértést követett el, a bíróság előtt az adott ügyben keletkezett irat, mint bizonyíték alapján volt megítélhető.

Az ítéletábra a munkaügyi per adataiból kiemeli a következőket:

A per későbbi szakaszában, a 2009. március 12-én megtartott tárgyaláson is úgy nyilatkozott a felperes, hogy a keresetét az írásbelivel egyezően tartja fenn. Ekkor jelentette be azt, hogy munkaügyi papírjainak a késedelmes kiadása miatt kártérítési igénye is van. A bíróság a tárgyalás elhalasztásakor felhívta határozott kereseti kérelem előterjesztésére (11. sorszámú jegyzőkönyv).

A felhívásra 12. sorszám alatt előterjesztett beadványában, majd a 2009. április 28-i tárgyaláson azzal egyezően a kereseti igényét 1-4. pontok alatt felmentési időre járó átlagkereset és végkielégítés, vasárnapi és ünnepnap munkáért munkabér különbözet, a törvénytelen fegyelmi miatt megvont vezetői pótlék és minőségi bérpótlék, valamint ügyvédi munkadíj viselése miatt kártérítés címen jelölte meg. A felperes perbeli képviselőjét 2009. június 2-án igazoló jogi képviselő a 20. sorszámú beadványában a már írásban előterjesztett jogcímek érintése nélkül a kereseti követelés összegezését pontosította, azt a per későbbi szakaszában is fenntartotta (22., 26. sorszámú jegyzőkönyv).

Az Egri Munkaügyi Bíróság az 5.M.931/2008/22.I. sorszámú végzésével a felperes vasárnapi és ünnepnap munkavégzésével összefüggő követelését kielégítő egyezséget jóváhagyta, az egyezséggel nem rendezett kereseti kérelmeket a 26. sorszámú ítéletével elutasította.

Fellebbezés hiányában a minőségi bérpótlék és a munkaközösség-vezetői pótlék megfizetésére irányuló keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés jogerőre emelkedett.

A felperes által fellebbezéssel támadott - a felmentési időre járó átlagkereset, a végkielégítés, a kártérítés címén érvényesített ügyvédi költség iránti kereseteit elutasító - elsőfokú ítéleti rendelkezéseket a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.735/2009/4. sorszámú ítéletével helybenhagyta.

A felülvizsgálati eljárásban a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.427/2010/8. sorszámú ítéletével a pert részben, a rendkívüli lemondás jogszerűségének megállapítása és jogkövetkezményei iránt - elkésetten - előterjesztett keresetet érintően megszüntette, a 180 000 forint kártérítés megfizetésére irányuló keresetet elutasító jogerős ítéleti rendelkezést hatályában fenntartotta. A minőségi bérpótlék és a munkaközösség-vezetői pótlék megfizetésére irányuló felülvizsgálati kérelmet fellebbezés hiányában hivatalból elutasította.

A bíróság a per tárgyává a fél rendelkező cselekményével tett igényről dönthet, illetve köteles dönteni. A Pp. a felek rendelkezési jogából fakadóan a bíróság kötelezettségeként, az érdemi határozatával szemben támasztott törvényi követelményként írja elő, hogy a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van [3. § (2) bekezdés], a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen (215. §).

A munkaügyi per iratai alapján az ítélőtábla azt állapította meg, hogy a felperes a jelen perben érvényesített kártérítése igénye megalapozására felhozott kártérítési kereseti kérelmet nem terjesztett elő. Az Egri Munkaügyi Bíróság a felperes perben érvényesített valamennyi követeléséről határozott, ítéleti rendelkezése eleget tett a teljesség eljárásjogi követelményének.

A felperesnek a munkaügyi per irataiban rögzítettektől eltérő, az elbíráltakat meghaladó kártérítési kereseti kérelme előterjesztése vonatkozó tényállítására alapított kereset kapcsán pedig a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség megállapítását a Ptk. 349. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó (1) bekezdése szerint kizárta az, hogy nem vette igénybe a kára elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket. Ilyen lehetőségként a Pp. 225. §-ának (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet kiegészítését arra hivatkozással, hogy a bíróság valamely kereseti kérelme felől nem határozott, nem kérte, jöllehet, ekkor már jogi képviselővel járt el. Az elsőfokú ítélet ellen a Pp. 233. §-ának (1) bekezdése alapján erre hivatkozással fellebbezést sem nyújtott be. A rendes jogorvoslat érdemi döntés esetén a fellebbezés.

A rendes jogorvoslati lehetőség igénybevételének kötelezettsége az általános kármegelőzés, kárenyhítési kötelezettség (Ptk. 340. §) speciális szabálya a bírósági jogkörben okozott kárfelelősség területén. Önálló szabályozása két lényegi jogkövetkezményt von maga után. Egyrészt a nyitva álló rendes jogorvoslati lehetőség elmulasztása mérlegelési lehetőség nélkül objektív jogkövetkezményként vonja maga után a kártérítési kereset elutasítását, másrészt a törvényi rendelkezés meghatározza az elvárt kárelhárítás terjedelmét a jogorvoslati rendszer tekintetében, azt a rendes jogorvoslati lehetőségre szűkítve.

A perbeli esetben az ítélet kiegészítése iránti kérelem benyújtása az alperes terhére rótt jogsértés elhárításának önálló rendes jogorvoslati eszköze volt. Ugyanakkor arra alkalmas jogorvoslat lett volna az elsőfokú ítélet ellen a fellebbezés benyújtása is. Ugyanis a Polgári Perrendtartásnak a fellebbezési eljárásra vonatkozó rendelkezései az eljárási szabályok

megsértése esetén a másodfokú bíróság részére a fellebbezés korlátaira tekintett nélkül teljes revíziós jogkört biztosítanak [Pp. 252. § (1) és (2) bekezdése].

A fent kifejtettekre tekintettel helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a jogkövetkeztetésre, hogy az alperes kártérítési felelőssége megállapításának a különös feltételeként a felperes a kára elhárítására alkalmas a rendes jogorvoslatot nem merítette ki, ezért a keresete eredményre nem vezethetett.

A fent kifejtett indokai alapján az ítéletábra a felperes fellebbezési érveinek az értékelésével jogszabálysértés megállapítására nem látott lehetőséget, ezért - a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül hozott határozatával - az elsőfokú bíróság ítéletét, részben eltérő jogi indokolással, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéletábra a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése és a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 11/A. §-a alapján megállapította, hogy a pervesztes költségmentes felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli. Az alperes javára a perköltség megállapítását, a másodfokú eljárásban a Pp. 75. §-ának (2) és (3) bekezdése szerint értékelhető perköltség igazolt felmerülése hiányában, mellőzte. A teljes személyes költségmentes felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése szerint a meg nem fizetett illeték megfizetésére nem kötelezhető, ezért a 14. § értelmében az így meg nem térülő költséget az állam viseli.

D e b r e c e n, 2015. november 12.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottilia s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -